

Ajuntament
del Prat de Llobregat
Novembre 2004

PLA LOCAL
PER UNA
NOVA
CIUTADANIA
I IMMIGRACIÓ

CONTINGUTS

CONSIDERACIONS	5
MARC NORMATIU DE COMPETÈNCIA.....	10
EL MARC ESTRATÈGIC DE REFERÈNCIA	15
EL MODEL DE CIUTAT	15
LA PARTICIPACIÓ.....	18
EL MODEL ORGANITZATIU	18
EL MODEL D'INCORPORACIÓ	19
DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES SOBRE LA IMMIGRACIÓ AL PRAT	23
LA PROPOSTA D'ACCIÓ	30
Els principis	30
Els eixos estratègics.....	32
L'eix estratègic 1: Promoció i defensa de la cultura de la diversitat	32
L'eix estratègic 2: Promoció de la integració social de les persones nouvingudes.....	34
L'eix estratègic 3: Adaptació de l'organització municipal als canvis socials	34
SINOPSI	40
CRÈDITS.....	42

CONSIDERACIONS

Per la seva situació socioeconòmica, Europa, junt amb la resta de països fortament desenvolupats, exerceix un efecte de "crida" sobre la població de molts països d'Àfrica, Amèrica Llatina, Àsia i Europa de l'Est. Aquesta situació es veu estimulada per la pobresa d'aquests països i en alguns casos per la violència que pateixen, la qual, al mateix temps, genera un efecte d'"expulsió" de les seves poblacions. A l'actualitat, la realitat sociodemogràfica i la situació de precarietat econòmica de molts països tendeix a "expulsar" una part de la seva població, que espera millorar les seves expectatives de futur en altres àrees del planeta. Es tracta, en molts casos, d'una emigració forçada per les circumstàncies dels països d'origen.

En un món globalitzat i amb greus desequilibris es produeixen moviments migratoris de gran abast

milions viuen amb un ingrés diari per sota dels 2 dòlars i 1.200 milions subsisteixen amb menys d'1 dòlar al dia. El 20% dels infants nascuts a països en vies de desenvolupament tenen una esperança de vida de menys de 5 anys i la desnutrició afecta el

50% dels menors d'aquests països pobres. Mentre la taxa d'analfabetisme és d'1,3% a Europa, la dels països en vies de desenvolupament és del 26,3% i la d'Àfrica del 40%.

Cal tenir en compte que no es tracta, com fa uns anys, de moviments entre països (en alguns casos producte dels antics processos de descolonització i del manteniment d'una relació preferent amb els països del sud), sinó d'una realitat més global que afecta directament els països occidentals.

Així, si comparem la taxa de creixement de la població de diferents àrees del món i la previsió per als propers anys, veiem la dimensió d'un procés que continuarà creixent i que afecta, a més a més, la població dels països d'origen que per la seva formació, estat de salut o incentius vitals té possibilitats de viatjar a altres països per intentar millorar les seves condicions de vida. Cal tenir en compte que la població que marxa d'un país és aquella que té possibilitats de fer-ho, és a dir, no sol ser la gent que viu en una situació socioeconòmica pitjor.

L'aparició d'un escenari no desitjat de recessió econòmica a la Unió Europea no canviaria inicialment aquesta tendència, donat que en qualsevol cas es mantindrien els desequilibris nord-sud i, per tant, les raons últimes dels moviments migratoris.

Àrea geogràfica	Població 2000 (milions d'habitants)	Taxa de creixement (1985-2000)	Taxa estimada de creixement (2000-2015)
ÀFRICA	784	2,5%	2,1%
Amèrica del Nord	310	1,0%	0,7%
Amèrica Llatina	519	1,7%	1,3%
Àsia	3.682	1,6%	1,1%
Europa	729	0,2%	0,1%
Oceania	30	1,4%	1,1%
Tot el món	6.055	1,5%	1,1%

La pressió dels fluxos d'immigració cap als països de la Unió Europea és una situació estructural que continuarà en els propers anys

Tanmateix, cal tenir en compte que en el cas de la Unió Europea, la flexibilització o desaparició de les fronteres interiors, juntament amb normatives diferents quant a la gestió de l'arribada d'estrangers/es, facilita l'arribada i permanència de persones en molts casos en situació administrativa

irregular. El control fronterer i les polítiques d'expulsió tenen una eficàcia limitada i reclamen, malgrat que ja s'hagin produït diversos intents en aquest sentit, l'elaboració d'un marc europeu comú de regulació de les polítiques d'immigració.

En aquest escenari, Espanya, i especialment Catalunya, ha deixat de ser el nord del sud per passar a ser el sud del nord, i s'ha situat, cada vegada més, com un dels principals destins de la immigració provinent dels països en vies de desenvolupament. Cal tenir present que durant el darrer any, el 24% dels immigrants que van entrar a la Unió Europea ho van fer per l'Estat espanyol.

Aquesta situació s'explica per raons geogràfiques, donada l'estratègica situació territorial espanyola i catalana en relació amb Europa i la Mediterrània. Però també hi compta l'important desenvolupament social i polític experimentat en les darreres dècades, que situa Espanya entre els països més desenvolupats del món, amb una sèrie de canvis que cal ressenyar. Els més importants han estat, probablement, la democratització del país, que ha permès la incorporació política, econòmica i cultural a Europa i a Occident; el creixement econòmic fort i constant, encara que amb algunes interrupcions, durant quasi bé tota la segona meitat del segle XX; l'increment rapidíssim de l'Estat del Benestar, des de la consolidació de la democràcia política, amb la consegüent millora de la seguretat vital i la qualitat de vida per a la immensa majoria de la ciutadania; la disminució de l'atur en els darrers anys, tot i que el mercat de treball presenta encara taxes d'activitat baixes; la forta disminució de la natalitat; i com a conseqüència de tot plegat i d'altres factors complementaris, la transformació d'Espanya en un país atractiu, accessible geogràficament i necessitat de mà d'obra jove, un país en què és possible intentar desenvolupar una vida digna per a aquells que encara no poden trobar en els seus països d'origen el que poden aspirar a trobar aquí. En definitiva, Espanya ha tingut una evolució històrica

altament positiva (encara que no ha estat de forma equitativa ni ben repartida socialment), cosa que ha provocat el veritable i inevitable “efecte crida”, que genera un increment de la immigració i que és inherent i inseparable del procés de millora que s’ha produït en el país.

Aquest és un canvi estructural que modificarà de forma intensa i irreversible -amb un nivell d’intensitat difícil de preveure, però sens dubte significatiu-, les característiques de la població espanyola i catalana, i la farà, fonamentalment, més heterogènia i més diversa.

Ens trobem davant d’un canvi de composició sociocultural, d’un canvi ètnic, demogràfic i econòmic que afecta molts aspectes de la vida col·lectiva, les formes de convivència, el funcionament dels sistemes d’organització i el dels sistemes de serveis públics. Aquest canvi, planteja dues grans àrees de reorganització del funcionament social:

a. En primer lloc, apareix una nova mobilitat global que aporta fluxos migratoris d’arreu del món i que està directament vinculada a la globalització de les relacions econòmiques, polítiques i socials. D’entre aquests fluxos, els més importants quantitativament i els que generen un major procés de canvi social són els fluxos migratoris procedents de països en vies de desenvolupament. Aquest és un procés inevitable i necessari. Gaudir d’un alt nivell de desenvolupament i d’una forta presència internacional, econòmica i social comporta universalitzar l’espai social, econòmic i cultural, i atreure poblacions, sovint necessàries per mantenir aquest alt nivell de desenvolupament, encara que en algun cas puguin resultar excessives per a les possibilitats d’absorció ordenada del país receptor. Siguin quines siguin les posicions ideològiques i polítiques de cadascú, ni l’obertura total de fronteres ni el tancament absolut són respostes possibles, excepte des de la demagògia xenòfoba i l’aprofitament de les pors i les inseguretats -lògiques i inevitables- de la ciutadania davant d’un canvi, sens dubte rellevant, de l’actual estructura social.

b. La segona gran àrea de reorganització social que es deriva d’aquest increment de la mobilitat se centra en la necessitat d’adaptar la nostra societat a la diversitat, a la diferència i a noves formes de convivència, diferents de les actualment vigents. La progressiva reconversió d’una societat fins a cert punt homogènia en una societat creixentment heterogènia i diversa, en la qual no sempre serà possible evitar l’aparició de contradiccions, confrontacions i fins i tot conflictes, planteja fortes exigències al conjunt de la ciutadania. Autòctons i estrangers han de ser capaços de construir dia a dia una bona convivència ciutadana.

Com es pot observar diàriament en els mitjans de comunicació social, en la vida quotidiana i en l’espai públic, aquests processos migratoris i els reptes que comporten s’han instal·lat en el mateix centre de la nostra vida social. I com és també perfectament perceptible, la capacitat de resposta social i, especialment, la de les administracions públiques, en l’abordatge i resolució positiva d’aquests reptes és, si més no, escassa. I això succeeix amb uns volums d’immigració que estan per sota de la meitat de la mitjana europea.

Tanmateix, cal tenir present que aquests reptes afecten tota la societat i totes les administracions públiques, però allà on es manifesten i tenen una especial incidència és en l’àmbit local. Aquest és el terreny on més clarament es concreta el vincle entre

l’àmbit global i el local.

La immigració és un fenomen que incideix de manera significativa sobre els pobles i ciutats

Els espais urbans són un dels destins fonamentals d’una població que busca

oportunitat en àrees del món on l’economia es troba en un fort procés de terciarització. El sector serveis és el nucli emergent de llocs de treball, malgrat que

altres sectors de producció (fonamentalment la construcció) encara mantenen un pes important en l'atracció de població immigrant. El sector agrícola també atreu un nombre significatiu de població immigrant, però ho fa més de manera temporal i molts d'aquests immigrants es desplacen després als nuclis urbans. Cal tenir en compte, a més, que la immigració que ens afecta és fonamentalment una emigració de ciutat a ciutat, ja que és a les ciutats on progressivament es concentren les migracions internes als països en desenvolupament.

La dimensió local del fet migratori va més enllà de l'inevitable assentament en un lloc concret de les poblacions que es mobilitzen a la recerca d'una millor —sovint simplement d'alguna— expectativa de vida. Igual que els llocs d'emissió ho són perquè tenen unes característiques molt concretes que fan més desitjable qualsevol aventura que no pas quedar-se, el llocs receptors ho són perquè els caracteritzen alguns factors força desitjables per als autòctons i també per als immigrants. Aquests factors són, habitualment, l'existència de possibilitats de guanyar-se la vida d'alguna manera i, després, de poder viure-la. Són les àrees urbanes desenvolupades i riques, amb necessitats de mà d'obra jove, barata i poc qualificada, i disposada a tot per poder sobreviure, les que reben més immigrants. I, efectivament, és en aquestes àrees on troben molt més que el que tenien i on se'ls necessita.

És impensable, avui, en el món desenvolupat, la possibilitat que existeixin ciutats i àrees urbanes econòmicament i socialment fortes en què no hi hagi contingents significatius de població originària de països en vies de desenvolupament. Així, al menys, ho demostra la més simple estadística a Europa, a Amèrica i a tots els països de la OCDE, és a dir, als països desenvolupats. Les estructures productives, demogràfiques i socials d'aquestes àrees urbanes requereixen aquests recursos humans, i així succeeix a Catalunya i a les àrees urbanes més densament poblades (metropolitanes o nuclis principals comarcals), especialment la de Barcelona. I només hi hauria una manera d'evitar aquesta dinàmica: convertir-nos en una ciutat decadent i empobrida. És, per

tant, bon senyal que altres persones vulguin venir a Catalunya. I és necessari, per al futur de Catalunya i dels catalans, que vinguin. El "problema" no és que vinguin immigrants. La qüestió és quants en vénen, com es produeix el seu procés d'assentament, com s'incorporen al teixit social i com són acollits i integrats per part dels autòctons. Òbviament tot això no és senzill, i trobar fórmules per fer bé aquest procés d'incorporació de nous efectius ciutadans és vital i una tasca important d'aquest Pla. Hi ha, però, un punt de partida que no és acceptable des de cap valor social i democràtic ni des de cap model de desenvolupament econòmic sostenible: tancar-los les portes i negar-los drets bàsics que els autòctons defensen per a si mateixos com a autòctons i que també defensarien com a immigrants, si els toqués ser-ho.

La continuïtat del desenvolupament de les àrees urbanes del món ric ha de comptar amb la immigració com un input d'aquest desenvolupament i ha de trobar la forma d'“incorporar-lo” a la dinàmica social garantint els drets individuals de tota la ciutadania i, al mateix temps, garantint la cohesió, la pau social i un desenvolupament de la identitat coherent amb la història pròpia i amb tots els seus protagonistes, vells i nous.

La capacitat d'acollida d'una ciutat no depèn exclusivament del nombre de persones nouvingudes, sinó també de la seva realitat econòmica i social. Quan aquesta se sobrepassa, bé sigui per l'afluència de persones o per la seva concentració en una zona de la ciutat, és fàcil que apareguin tensions.

El "problema" no és que vinguin immigrants. La "qüestió" és quants en vénen, com es produeix el seu procés d'assentament, com s'incorporen al teixit

social i com són acollits i integrats per part dels autòctons.

Si la població que arriba a la ciutat pertany, a més a més, a altres dominis culturals i té hàbits i pautes que no són pròpies de la societat acollidora, la pressió dels moviments migratoris pot esdevenir en conflicte i poden aparèixer prejudicis i brots de racisme i xenofòbia. La presència de persones en situació irregular i la seva difícil integració pot portar a situacions conflictives que el govern de la ciutat ha de gestionar sense disposar dels instruments legals necessaris. Tot i això, ha de treballar activament per afavorir la convivència en un escenari de futur de gran diversitat cultural, per ésser capaços d'afrontar les dificultats i els nous reptes, i transformar-los en noves oportunitats i noves fonts de riquesa.

Com succeeix en molts temes, i de forma molt especial al nostre país, els recursos i les capacitats de tota mena -inclosos els de competència- de què disposen els governs locals per fer front als reptes que planteja la immigració són quasi inexistent. El problema, per contra, és de molta densitat per a l'àmbit local, ja que comporta gestionar dos grans reptes:

El procés de recepció i assentament de noves poblacions procedents de cultures, ètnies i tradicions diferents de les autòctones i, en el cas de la immigració procedent dels països en vies de desenvolupament, amb greus problemes de capacitat econòmica.

El procés de diferenciació i diversificació de l'estructura social, cultural i ètnica local, que fa necessari replantejar-se els models de relació i convivència actuals, i gestionar noves pràctiques socials en tots els àmbits de la vida, des dels ideològics, culturals, religiosos i familiars, fins als alimentaris, comercials, laborals i altres.

Totes les ciutats són capaces d'assumir un increment determinat i no il·limitat de nousvinguts/des.

Tot i això, s'ha de treballar activament per afavorir la convivència en un escenari de futur de gran diversitat cultural

Els governs locals es troben així confrontats a uns reptes per als quals no tenen recursos ni competència ni tampoc experiència ni "saber fer". Davant d'aquesta situació, el governs locals poden optar entre dues línies d'actuació. La primera, refugiar-se en la seva manca de competències jurídiques i intentar desplaçar la responsabilitat de la gestió d'aquest complex procés de canvi social a les autoritats d'altres nivells administratius i governamentals. La segona opció és la de fer front al repte que es produeix al seu territori, actuant de forma activa i no reactiva, assumint liderar el canvi social que s'està produint en els seus àmbits territorials amb el màxim de consens polític i social, i alhora exigint els recursos suficients per abordar aquesta nova situació.

Aquesta segona opció, doncs, la de liderar l'abordatge d'un procés de canvi adaptant de forma progressiva i decisiva la ciutat als reptes d'organització, de convivència i de serveis que planteja la immigració, és el repte que ha assumit l'Ajuntament del Prat de Llobregat amb l'elaboració del present Pla local per a una nova ciutadania. L'Ajuntament es planteja desenvolupar aquesta opció paral·lelament al treball conjunt amb altres administracions que tenen les competències i disposen dels recursos per avançar en la direcció corresponent, i paral·lelament a l'exigència a aquestes administracions.

També s'aposta perquè l'opció triada compti des de l'inici amb el màxim de consens polític dels diversos partits, dels agents econòmics i operadors que treballen al sector, i amb la màxima implicació del teixit associatiu i de la ciutadania del Prat de Llobregat.

MARC NORMATIU DE COMPETÈNCIA*

Les ciutats europees afronten el repte de la integració de les minories ètniques i de les persones migrades des de fa ja moltes dècades. Les polítiques que han desplegat s'emmarquen en els models generals desenvolupats pels estats, però podem dir que inclouen almenys tres eixos d'actuació. La caracterització global final vindrà donada pel pes relatiu de cada un d'aquests enfocaments. Els tres eixos de desenvolupament de les polítiques urbanes es poden resumir així:

- Actuacions per aconseguir una conscienciació i una comprensió de la diferència
- Actuacions per a la integració de les persones nouvingudes als diferents serveis i mercats
- Establiment de fórmules i instruments específics que assegurin la implementació de polítiques d'igualtat, de relacions interètniques

La primera línia de treball es basa en programes i activitats educatives i lúdiques que ajuden a reduir les tensions socials, fomenten el coneixement mutu i promouen una societat plural.

La segona línia estructura actuacions per aconseguir la integració de les persones nouvingudes al mercat de treball, l'accés a l'habitatge, la integració al sistema educatiu, sanitari i a d'altres serveis, preservant la seva identitat. Aquesta línia de treball es troba de front amb el problema d'assegurar un accés igualitari a una sèrie de recursos escassos, i en moltes ocasions, en clar dèficit (habitatge, suports econòmics, etc.).

El tercer eix d'actuacions és potser el més conegut. Es tracta dels serveis específics

d'informació i defensa de les minories ètniques o les persones migrades, el suport a ONG, els serveis de control i seguiment de la no-discriminació, etc.

Per raons humanitàries o bé per la proximitat a la ciutadania, les administracions locals tendeixen a proveir els serveis necessaris per al progrés de tota la població del seu territori, tinguin les persones una situació de regularitat o irregularitat, estiguin empadronades o no, siguin transeünts o permanents.

En general, l'estatus jurídic de la població no es té en compte en l'actuació municipal, que assumeix la cobertura d'alguns dels drets bàsics de les persones. Quan la situació jurídica es fa ineludible, l'actuació municipal es produeix a través d'altres vies com és el suport a les organitzacions no lucratives.

Els processos migratoris i l'assentament de noves poblacions en un municipi incideixen de forma directa o indirecta en tots els serveis, però molt especialment en aquells referits a la integració bàsica: educació, serveis socials, sanitat i habitatge. Majoritàriament aquests grans serveis de benestar són responsabilitat d'altres administracions, encara que són els ajuntaments qui asseguren i faciliten l'accés al primer esglaió d'aquestes prestacions.

* Apartat elaborat a partir del capítol "Els serveis municipals en una societat diversa" de l'informe del Consorci de Recursos i Documentació per a l'Autonomia Personal (CRID) Món Local i Diversitat (Barcelona: CRID, 2001).

En aquest marc, l'aprovació de la Llei orgànica 4/2000, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, va representar un canvi en l'aproximació al fet migratori i va posar un èmfasi especial en el procés d'integració dels immigrants en la nostra societat, procés en què les administracions locals tenen un paper essencial. La Llei establí com a clau de la "normalització" el procés d'empadronament, que es convertia en un tràmit essencial per poder accedir a determinats serveis, que podia ser decisiu per regularitzar la situació de molts estrangers i, a més, suposava disposar gairebé de l'estatus de ciutadà o ciutadana.

Per la seva banda, la reforma d'aquesta Llei i l'aprovació de la nova Llei orgànica, la Llei 8/2000, va representar un afebliment del paper de l'empadronament i de l'Administració local en la regularització i la integració de noves poblacions, a més d'establir una clara diferenciació entre les persones en situació regular i les que es troben en situació administrativa irregular.

Les persones que disposen de permís de residència gaudeixen de pràcticament els mateixos drets i llibertats (a excepció de la participació política) que la població espanyola. Els ajuntaments són responsables de garantir l'accés efectiu de les persones estrangeres a les prestacions dels serveis a què tenen dret. A les persones que no disposen de papers se'ls nega la majoria de drets cívics i llibertats públiques, a excepció de l'assistència sanitària, els serveis socials i l'educació obligatòria.

Els ajuntaments són els responsables de gestionar una part important dels serveis culturals i socials que la Llei garanteix a les persones immigrants (participació en la societat d'acollida, serveis culturals, serveis socials, habitatge, etc.). Només a l'àmbit local es reconeixen uns certs drets

de participació administrativa i política als estrangers residents (en situació regular), i els processos de reinserció social fets en aquest àmbit ja no apareixen com un element determinant en la decisió d'expulsió o no d'estrangers irregulars.

Els ajuntaments tenen formalment un paper essencial en el compliment de l'objectiu final de la Llei (integració social de la població immigrant regularitzada), paper que de facto han jugat històricament. No queda resolta per la Llei l'atribució addicional als ajuntaments dels recursos econòmics necessaris per poder gestionar amb eficàcia aquestes responsabilitats i possibilitar programes de sensibilització i cohesió destinats a tots els ciutadans.

El mes de novembre de l'any 2003, el nou govern, de majoria conservadora, publica la Llei 14/2003, de 20 de novembre, que, entre altres, modifica alguns articles de la Llei anterior (8/2000). En l'exposició de motius es diu que es volen anul·lar diversos articles de la Llei anterior per falta de cobertura legal, es vol millorar la gestió de la tramitació administrativa del visat, es pretén reforçar els instruments sancionadors i adaptar la legislació espanyola a la normativa europea.

Actualment, a finals del 2004, amb govern d'esquerres, s'està redactant el reglament que desenvolupa la darrera Llei. És previsible que recuperi l'esperit progressista que va guiar la promulgació de la Llei 8/2000.

Seguidament presentem una síntesi dels trets característics de les Lleis orgàniques sobre immigració i estrangeria.

La llei d'estrangeria 8/2000

La reforma aprovada per la Llei orgànica 8/2000 respon a uns plantejaments més restrictius que la legislació vigent fins ara. Aquesta orientació general es mostra especialment en els punts següents:

- S'emfatitza menys la igualtat de drets entre els estrangers amb permís de residència i els espanyols.
- La població estrangera sense permís de residència es veu privada pràcticament de tots els drets polítics i socials, amb molt poques excepcions. Davant d'aquest col·lectiu l'única política prevista és, pràcticament, la repressiva.
- El procés d'empadronament perd substantivitat com a mecanisme d'integració social i institucional de la població estrangera sense permís de residència. La Llei d'estrangeria redueix la utilitat que fins ara ha tingut l'empadronament per al col·lectiu estranger sense permís de residència, per accedir a determinats serveis i prestacions.
- La participació de la població estrangera a l'Administració municipal queda reduïda a la possibilitat de ser escoltat.
- Els tràmits de regularització dels estrangers sense permís de residència es dificulten.
- En línies generals, els ajuntaments perden protagonisme en matèria d'immigració.

Drets o facultats de la població estrangera i requisits per poder exercir-los

Drets o facultats	Requisits
Dret a la documentació personal	El tenen totes les persones estrangeres.
Dret a la llibertat de circulació	Tenir permís d'estada o residència a Espanya.
Participació a les eleccions municipals	Tenir permís de residència i ser nacional d'un país amb el qual hi hagi tractat amb aquesta finalitat i segons criteris de reciprocitat.
Participació administrativa al municipi.	Tenir permís de residència i estar empadronat.
Llibertats de reunió i de manifestació	Tenir permís d'estada o residència a Espanya.
Llibertat d'associació	Tenir permís d'estada o residència a Espanya.
Dret a l'educació obligatòria	El tenen totes les persones estrangeres menors de 18 anys.
Dret a l'educació no obligatòria	Tenir permís d'estada o residència.
Educació infantil	Responsabilitat administrativa perquè hi hagi places suficients per a tothom que ho sol·liciti.
Dret al treball i a la Seguretat Social	Tenir permís de residència i autorització per treballar.
Dret de sindicació	Tenir permís d'estada o residència.
Dret de vaga	Tenir permís de residència i autorització per treballar.
Dret a l'assistència sanitària plena	Estar empadronat.
Assistència sanitària d'urgència, part i postpart, i a menors	Hi tenen dret totes les persones estrangeres.
Dret a ajuts en matèria d'habitatge	Tenir permís de residència.
Dret als serveis socials bàsics i específics	Tenir permís de residència.
Dret als serveis socials bàsics	Hi tenen dret totes les persones estrangeres.
Dret al reagrupament familiar	Tenir permís de residència i complir altres requisits.
Dret a l'assistència jurídica gratuïta	Tenir permís de residència.
Dret a l'assistència jurídica gratuïta en els procediments que poden acabar amb denegació d'entrada o amb expulsió	Hi tenen dret totes les persones estrangeres.

Font: Anàlisi dels aspectes principals de la Llei orgànica 8/2000, de modificació de la Llei orgànica 4/2000, sobre drets i llibertat dels estrangers a Espanya i la seva integració social. Extret de Món Local i Diversitat, p. 77 (Barcelona: CRID, 2001).

La Llei 14/2003 de 20 de novembre

- Increment de les remissions a les normes reglamentàries
- Increment de la discrecionalitat administrativa en el procés d'empadronament, en no existir un reglament
- Afebliment del padró com a instrument de coneixement de la població estrangera
- Empitjorament de la situació de l'immigrant irregular, ja que no hi ha cap mecanisme de regulació
- Dificultat del reagrupament familiar en cadena
- Introducció d'un mecanisme de regularització, que és el contingent
- Introducció de la idea d'un visat per a tres mesos per accedir a un treball

EL MARC ESTRATÈGIC DE REFERÈNCIA

El marc estratègic de referència té algunes funcions clau en el sistema de gestió de la immigració i del procés de diversificació de la societat que se'n deriva, i també d'altres processos socials. Entre aquestes funcions clau destaquen les següents:

- Facilitar el desenvolupament de polítiques concretes, coherents i interdependents, disposar d'una referència que emmarqui el desenvolupament d'aquestes polítiques en un escenari delimitat. Facilitar el posicionament global de l'Administració local davant els canvis socials que s'estan generant fruit dels nous processos migratoris, i oferir una visió clara del model de ciutat i d'incorporació defensat.
- Facilitar la presa de decisions, la dilucidació de possibles contradiccions i situacions de conflicte, en la mesura que els límits del model global de societat estiguin raonablement establerts.
- Facilitar l'actuació homogènia a l'àmbit local, tant per part del govern municipal com de la resta d'agents implicats, en el marc del consens generat en l'elaboració del marc estratègic de referència.
- Facilitar el posicionament de l'Ajuntament davant de tercers, tant dins el municipi com en altres àmbits d'actuació i relació institucional.

El marc estratègic de referència ens dona les pautes del model de ciutat, del model de participació, de l'estructura organitzativa i, d'una forma especial, del model d'incorporació i assentament de les persones novingudes que el Pla ha pres com a referència.

• EL MODEL DE CIUTAT

El planejament i l'estructuració urbana del Prat ha estat una de les principals àrees d'activitat de l'Ajuntament d'ençà del restabliment de les llibertats democràtiques.

La potenciació dels trets d'identitat territorial, en el marc d'un gran procés de transformació social i econòmica que ha vetllat

pel respecte mediambiental (amb totes les especificitats derivades d'una zona d'especial interès natural com és el Delta del Llobregat), ha estat una constant en les darreres dècades.

En aquest marc, la reflexió sobre el model de ciutat no pot ser només una reflexió sobre l'espai físic, sinó que ha d'anar més enllà i estructurar-se, també en clau de valors i personalitat col·lectiva, tenint en compte les oportunitats històriques que obre el Pla Delta com a gran paraigua de la transformació territorial i sense perdre de vista els plantejaments en relació amb la dinàmica socioeconòmica i de dotació de serveis a la ciutat.

• Una ciutat diversa

La ciutat del Prat, com l'Àrea Metropolitana de Barcelona, s'ha forjat a partir d'acollir onades migratòries provinents tant de diversos pobles d'Espanya -sobretot del sudcom, actualment, d'altres països.

Si bé, al voltant dels anys 20 del segle passat, la construcció de la Seda i la Paperera van atreure població obrera forastera, el gran "boom" migratori es va produir a partir dels anys 60 a causa del gran creixement industrial dels voltants de Barcelona.

L'assentament de col·lectius nous no va ser fàcil ni per a ells mateixos ni per a la població autòctona, que contemplava amb preocupació la transformació ràpida que s'estava produint a tots els àmbits al poble del Prat.

Aquesta transformació va ser radical. Com diu Manel Castells (Miquel, David "El Baix Llobregat", La factoria cultural - 2002), referint-se al Baix Llobregat, la comarca va ser l'escenari de grans lluites socials, obreres i ciutadanes, a partir de les quals es van forjar una forta consciència ciutadana, el valors i l'Estat democràtics, i la dignitat i la vitalitat de la societat catalana, cada vegada més diversa i multicultural.

També l'entorn urbà es va transformar. El Prat, progressivament, va deixar de ser la vila rural i pagesa pròspera, per la proximitat amb Barcelona i per la fama dels seus conreus, per passar a ser una vila essencialment industrial.

Avui el Prat és una ciutat orgullosa del seu desenvolupament, del seu paisatge urbà i de la diversitat cultural dels pratencs i pratencques. En conjunt, la vinguda de la gran emigració obrera és el símbol de la potència, de la capacitat de transformació i

d'adaptació de les persones i és l'exemple del que es pot arribar a aconseguir amb moviments socials solidaris i democràtics.

Actualment es planteja una nova situació, que és el recent fenomen dels nous fluxos migratoris. Són persones que provenen dels països anomenats en vies de desenvolupament. A més d'una comunitat xilena assentada des de ja fa temps, el Prat acull persones vingudes del Marroc, de l'Amèrica Llatina, de països de l'Est, entre altres, que, com en les anteriors onades migratòries, cerquen una vida digna on puguin desenvolupar els seus projectes i capacitats. Sabem que a la nostra ciutat hi conviuen persones de més de 17 nacionalitats diferents.

Aquesta situació és diferent a la de l'onada migratòria anterior. D'una banda, el creixement econòmic actual no és equiparable al dels anys 60, ni tenim un Estat de Benestar potent. Per altra banda, les persones novingudes són portadores de valors i costums de vegades molt diferents dels de la nostra societat. El risc de marginació i de fractures socials és evident.

Així, el Prat s'enfronta a un nou repte ciutadà. Prioritàriament, caldrà treballar per l'assentament digne de les persones novingudes.

centre logístic del sud d'Europa. El Pla d'Infraestructures i Medi Ambient del Delta de Llobregat, conegut com a Pla Delta, s'està desplegant en la seva major part dintre del terme municipal del Prat, la qual cosa el converteix en un àmbit d'actuació preferent per al futur del municipi.

Des de la consciència del magnífic potencial que suposa el Pla d'Infraestructures en el desenvolupament econòmic i social, les actuacions municipals estan orientades a la defensa d'un model de territori equilibrat i sostenible, que garanteixi la protecció dels espais naturals i l'agricultura periurbana mitjançant la potenciació del Parc Agrari.

Serà necessari, mitjançant la iniciativa i la participació ciutadana, impulsar la cohesió social a partir d'un discurs que integri positivament la diversitat, que construeixi el concepte col·lectiu d'una nova ciutadania plural, que estableixi els marcs de relació i de convivència, i que promogui el respecte per les especificitats de cada col·lectiu.

• Una ciutat que avança cap a un procés de transformació sota un model de desenvolupament sostenible

En l'actualitat, el Prat afronta un procés de transformació territorial que situarà la ciutat, en el context metropolità, en el principal

Entre els principals projectes del Pla del Delta destaquen la construcció de la depuradora metropolitana, que neteja les aigües del riu, que permetrà en un futur proper la reutilització d'aquesta aigua per a usos diversos i que fa que la del mar sigui, ja avui, apta per al bany; el desviament de la llera del riu i la creació del parc urbà fluvial, que serà un espai públic i lúdic per a la ciutat; la protecció de les zones naturals El Remolar-Filipines i La Ricarda-Ca l'Arana, que en un futur proper podran ser visitades públicament; la creació del Parc Litoral amb la recuperació de la pineda de Can Camins per a l'ús públic, alhora que fa de corredor biològic entre les dues zones protegides; i el traçat de nous accessos viaris, tant per a vianants i bicicletes com per a automòbils, amb la construcció de la segona fase de la Pota Sud i de noves connexions al Prat Sud per sota de l'avinguda Onze de Setembre.*

A part d'aquestes actuacions volem destacar també el planejament del Prat Nord, com a principal reserva de sòl per al futur creixement de la ciutat. L'oportunitat del Prat Nord es presenta per la possibilitat d'unificar amb uns mateixos criteris urbanístics una àmplia porció d'espai que actualment acull usos diversos (industrial, agrícola, infraestructures, etc.). A partir del Prat Nord, es preveu

un horitzó de creixement d'aproximadament 3.000 habitatges. Igualment, cal tenir en compte també l'impacte positiu del desenvolupament urbanístic del Prat Sud, tant pel que fa a la creació d'habitatges, se'n construiran uns 1.000, aproximadament, com pel que fa a l'activitat econòmica: Ciutat Aeroportuària, Parc Industrial Aeronàutic, Centre de Càrrega i Parc Agrari.

• Una ciutat dinàmica, generadora d'ocupació i d'activitat econòmica

El creixement econòmic no garanteix, per si sol, l'ocupació, ja que factors socials i/o canvis en les formes tradicionals de producció han determinat que moltes persones puguin estar, en algun moment, allunyades del mercat de treball.

Una de les prioritats de l'Ajuntament és procurar l'avenç cap a la plena ocupació, l'adaptació de la formació ocupacional i professional a les noves demandes del mercat de treball i la millora de la qualitat i seguretat del treball de les persones que viuen al municipi.

Amb el convenciment que aquesta és la millor manera d'assegurar la integració social i la plena participació en la vida social de la comunitat. En aquest sentit, aspirem a aconseguir un model de desenvolupament econòmic socialment sostenible i integrador, basat en una economia respectuosa amb el medi ambient i orientada principalment al benestar de les persones.

És així que el Pacte Local per a l'Ocupació, signat per totes les forces polítiques de la ciutat, els sindicats i els empresaris, és el marc de referència en el debat i l'avançament de propostes de les polítiques d'ocupació del municipi. L'Ajuntament del Prat també participa en xarxes de caràcter supramunicipal que promouen el desenvolupament econòmic i l'ocupació, i col·labora amb altres

administracions i institucions en el disseny i la implementació de nous projectes destinats a aquests fins.

• Una ciutat per a les persones i que treballa per a la cohesió social

La societat del Prat es troba amb noves exigències i expectatives.

La ciutat i les persones del Prat d'aquest inici del segle XXI requereixen la integració del coneixement, en el sentit més ampli, per millorar la seva qualitat de vida. Es tracta d'un coneixement no relacionat amb l'estrictament acadèmic, sinó que pretén integrar a la sensibilitat personal i ciutadana valors com són el civisme, la inclusió social, el respecte de la diversitat, la igualtat entre homes i dones, la solidaritat, la consideració per la gent gran, l'atenció a l'opinió dels infants, l'oferiment d'oportunitats a la joventut, l'ecologisme i la participació de tots els ciutadans i ciutadanes en aquesta construcció de la societat.

Per això, els programes adreçats a les persones tenen cada vegada més un tractament transversal, per tal de poder incorporar a les línies estratègiques generals una visió integral de les accions. Des del món local es fan més viables i efectives les polítiques de benestar per la seva proximitat a la comunitat i a les persones, per això cal reivindicar més competències i recursos econòmics, tant a la Generalitat com a l'Estat, per tal de garantir la qualitat dels serveis i que hi tinguin accés tots els ciutadans i ciutadanes.

LA PARTICIPACIÓ

L'Ajuntament del Prat ha desenvolupat al llarg dels anys diferents processos de participació ciutadana per tal d'anar implicant i corresponsabilitzant cada vegada més la seva ciutadania, tant organitzada com no organitzada, en el creixement i la millora de la ciutat.

Pel que fa a la participació ciutadana més organitzada s'han consolidat diversos consells sectorials: El Prat, ciutat dels infants, El Prat Solidari, Consell Municipal de Medi Ambient, Consell Escolar Municipal... i també se n'han creat de nous: Consell Municipal de la Gent Gran, Consell de Participació Veïnal de Sant Cosme, Consell Municipal de Persones amb Discapacitació. La celebració de la I Mostra d'Entitats ha posat de manifest la força del teixit associatiu i del treball social en xarxa al Prat.

Cal destacar altres processos i experiències de participació ciutadana directa desenvolupats com: el Pla d'Actuació Municipal (1999-2003 i 2003-2007), el Parc Litoral, l'Eixample del Prat-Nord, que han permès incorporar l'opinió i les propostes de diversos grups de ciutadans i ciutadanes.

En tota aquesta vida associativa i en aquesta dinàmica participativa, la presència de les persones novingudes és encara feble.

Tot i que en el disseny de la major part dels processos descrits ja s'ha previst la participació plural, diversa i proporcional vers la composició social del Prat. En aquest sentit, el Prat compta amb associacions formades per persones provinents d'altres països que mostren una voluntat participativa i de col·laboració en els actes de la ciutat.

També es considera molt important haver constituït una Taula per a Una Nova Ciutadania, que, de forma participativa i comptant amb un fort i creixent compromís social per part dels agents que la constitueixen, permet treballar conjuntament el disseny final del Pla local i el desenvolupament dels programes i accions que se'n deriven.

Entenem, doncs, que al Prat de Llobregat es donen les condicions per avançar cap a un model de participació que integri el respecte per la diversitat i els valors de ciutadania com a forma d'aprofundiment democràtic.

EL MODEL ORGANITZATIU

L'Ajuntament del Prat està impulsant un model de treball que permeti donar respostes integrals a temes que per la seva naturalesa també tenen un fort impacte a tots els àmbits de la vida ciutadana.

Avui es viu un entorn canviant i divers que genera situacions que requereixen respostes complexes, àgils i variades. L'organització de l'Administració local, organitzada sectorialment, sovint té dificultats per coordinar les seves accions de tal manera que puguin abastar la complexitat d'alguns fenòmens, com per exemple el dels nous corrents migratoris.

Així, algunes administracions han endegat noves formes organitzatives més properes a la realitat actual. L'Ajuntament del Prat ha iniciat, a través d'una unitat anomenada Programes Transversals, algunes experiències de treball en xarxa, tant interna com externa, a la pròpia Administració. Així, en aquests moments es disposa d'alguns plans locals elaborats horitzontalment, coordinant totes les unitats implicades, i amb participació de la ciutadania. El Pla local per a la nova ciutadania n'és un exemple. El procés que s'ha seguit per a la seva elaboració, el disseny de l'acció i els processos participatius responen a la metodologia del treball transversal.

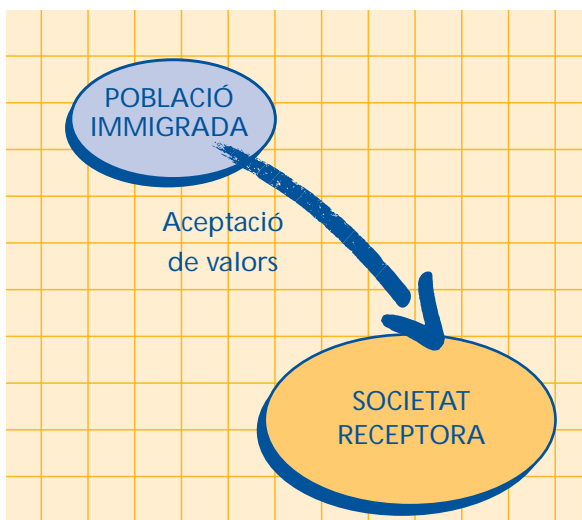
El Pla s'organitza bàsicament a partir de dues estructures orgàniques:

- En l'àmbit intern, l'Observatori, format per gairebé tots els departaments municipals. L'Observatori té un Plenari i una Comissió Permanent. Coordina les accions municipals, així com les que sorgeixen de la Taula per a la Nova Ciutadania, promou el debat i proposa projectes interdisciplinaris. Aquests projectes són desenvolupats per comissions interdepartamentals i amb participació d'entitats i agents de la ciutat.
- A l'àmbit de la ciutat, s'ha constituït la Taula per a la Nova Ciutadania, formada per aproximadament 20 entitats vinculades a la immigració i la diversitat. Aquesta Taula, treballa per assolir un alt grau de cohesió social i de consens. A la vegada promou la difusió d'un discurs positiu sobre la diversitat i la nova ciutadania. L'Administració local i la Taula han discutit i han treballat conjuntament aquest Pla per a la Nova Ciutadania i Immigració.

EL MODEL D'INCORPORACIÓ

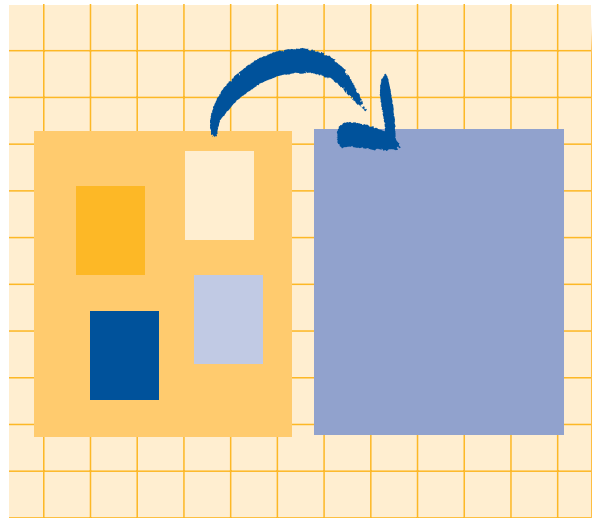
De la història de les migracions, inclosa la història de les migracions interiors i de les emigracions espanyoles i catalanes a l'exterior, produïdes a finals del segle XIX, i sobretot a mitjan del segle passat, se'n desprenen diferents models d'assentament i incorporació de les persones immigrades a diferents societats receptores. D'aquesta realitat històrica se'n poden extreure la informació i els criteris per intentar identificar una estratègia d'incorporació de la immigració que permeti mantenir el model de ciutat desitjable. A grans trets, es poden identificar els següents quatre grans models d'incorporació:

El model assimilacionista

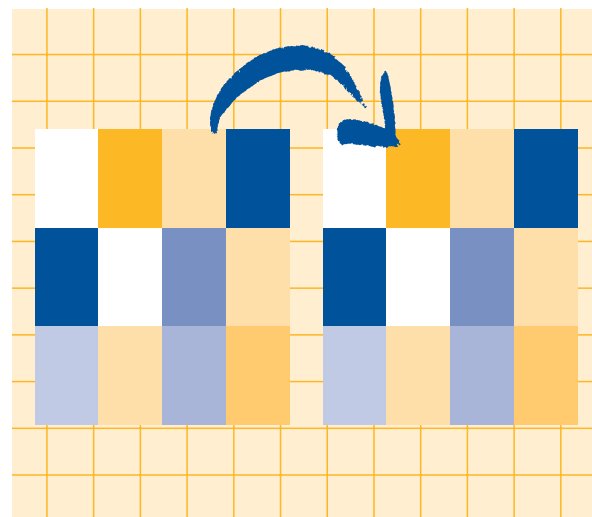
Posa l'accent en l'existència d'un sistema de valors i de lleis dominant, preexistent i definitori de la societat d'acollida, que té valor universal i que ha de ser assumit per tothom, a partir del qual és desitjable la preservació de la identitat pròpia en allò que no contradiu el model universal, com també ho són la interacció i l'enriquiment mutus de les diferents cultures (republicanisme universal francès).

El model intercultural

Es caracteritza per ser un model unitari, construït a partir de les aportacions, més o menys igualitàries, de les diferents onades migratòries que s'hagin pogut produir en un espai territorial concret. Parteix del supòsit igualitarista que totes les aportacions poden ser integrades de forma equitativa en una mateixa cultura comuna.

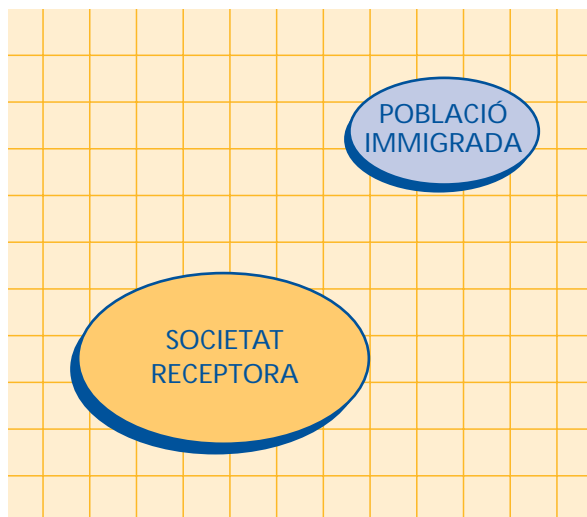
El model multicultural

Es caracteritza perquè cada comunitat es manté cohesionada en si mateixa, i el conjunt de comunitats comparteix alguns espais amb regles del joc comunes, que tendeixen a ser les mínimes possibles. El cas més clar és el d'algunes ciutats nord-americanes.

El model segregacionista

El model segregacionista considera el fenomen migratori com una realitat transitòria de base purament econòmica. Preconitza mantenir la població immigrada aïllada de la comunitat receptora i el seu retorn al lloc d'origen.

El model de democràcia intercultural

A partir d'aquesta primera aproximació, sembla que el grau de consolidació d'un model social democràtic i de benestar, respectuós amb els drets humans, assolit per la nostra societat no fa pas gaires anys amb molt d'esforç, porta a pensar que el model de referència que millor pot adaptar-se a la naturalesa de la societat receptora, amb factors importants de diversitat en si mateixa (diverses nacionalitats històriques, plurilingüisme, tradició emigratòria, interculturalitat relativa, orígens diversos: llatins, bàrbars, àrabs...), se situaria a **una distància intermèdia del model assimilacionista**, defensor de l'existència d'alguns principis universals, **i del model intercultural**, interpretat com una tendència a un mestissatge de geometria variable, valor molt interioritzat en la cultura hispànica i també en la catalana. Es proposa aquí un títol provisional per a una proposta referencial que concreta aquestes darreres reflexions: **la democràcia intercultural**.

Els components que, en principi, donarien consistència a aquest model d'incorporació són els següents:

- Respecte als drets humans entre els col·lectius socials i per a tots els col·lectius socials

- Defensa dels valors de la democràcia
- Respecte a l'Estat de dret i als seus mecanismes de funcionament
- Defensa de la cohesió social de la ciutat
- Foment de la gestió cooperativa i participada entre els diferents col·lectius socials
- Respecte a la diferència
- Integració i convivència de les diferents aportacions culturals, en el marc del manteniment dels valors centrals de la cultura de la societat receptora
- Foment de la interacció i de la construcció del sentit d'identitat i pertinença a una societat comuna

L'adopció d'una visió d'aquest tipus no sembla plantejar gaires problemes formals. No és més que el reflex del funcionament normal d'una societat occidental. La diferència fonamental resideix en dos factors que una societat diversificada viu amb més intensitat.

El primer d'aquests factors és que poden aparèixer contradiccions entre la voluntat de respecte a la diferència i els marcs més centrals del model. En algunes ocasions aquestes contradiccions poden aparèixer en el marc més nuclear dels principis i valors democràtics, com succeeix, per exemple, en el cas de l'aconfessionalitat del sistema públic. Certament, algunes d'aquestes contradiccions són preexistents al fet migratori, que simplement les fa aflorar.

El **segon escenari** de contradiccions, sovint derivades del primer, és el del marc legal vigent. Evidentment, aquest és un marc modificable utilitzant els mecanismes que preveu el propi sistema democràtic, a través del legislador. El problema és que, també aquí, les contradiccions entre respecte, igualtat i funcionalitat poden ser de difícil resolució normativa. D'una banda els immigrants en situació regular no tenen dret a vot i, per tant, se'ls nega el dret a la ciutadania plena. Per descomptat, la situació dels immigrants irregulars contradiu de forma flagrant els més elementals drets humans.

El **tercer escenari** en què cal gestionar contradiccions i també conflictes és el que conté la vida social i col·lectiva no regulada, ni regulable, normativament. L'escenari de la diversitat cultural pròpiament dit, l'escenari

en què la capacitat normativa no és aplicable i en què només el consens, l'acord, l'estimació per la diferència, el respecte per totes les sensibilitats, la no imposició de les conviccions i costums propis són, entre altres, els instruments per a la construcció de la convivència i la preservació d'una societat cohesionada i integrada. Aquest és l'escenari més complex i on l'única regla possible és construir i reconstruir acords continus. Aquest és, precisament, l'escenari que coincideix amb l'escenari local, amb l'escenari de la vida quotidiana, de l'escola, de l'espai públic, del comerç, del culte, de la festa, de la cultura, etc., un escenari o àmbit de treball en el qual ben poques coses es poden resoldre normativament.

Aquest és l'escenari de treball propi del govern local, sense que això vulgui dir que no es pugui actuar en la construcció dels altres dos (valors democràtics i marcs normatius), als quals el govern local té molt per aportar.

Tenint en compte aquestes característiques es proposa un model d'incorporació que, en el marc de la proposta de democràcia intercultural, preveu un "mix" basat en els components següents:

- Factors d'assimilacionisme: valors democràtics, drets individuals, drets humans, Estat de dret, llengua, hàbits bàsics,

aconfessionalitat de la vida pública...

- Factors d'interculturalitat: interacció cultural, incorporació d'elements d'identitat comuns, mestissatge social i cultural...
- Factors de multiculturalitat: respecte i acceptació de la diferència, preservació de trets d'identitat no contradictoris amb els valors bàsics...
- Factors de contenció temporal

Pensem, doncs, que una gestió rigorosa dels drets inalienables que configuren el cos central del model de convivència democràtic pot ser perfectament compatible amb la incorporació de nous elements d'identitat aportats pels nouvinguts i que siguin assumits pel conjunt de la ciutadania, en un marc de respecte i conservació de les creences religioses, les llengües maternes, els hàbits i costums propis.

La gestió d'aquesta proposta, però, exigeix dues coses bàsiques. En primer lloc, una forta claredat d'idees respecte on volem anar i on no volem anar. En segon lloc, una gran capacitat de lideratge, construcció de consens, capacitat de diàleg i convicció i legitimitat per exercir, quan correspongui, l'autoritat democràtica.

***Bases del model d'incorporació de la nova ciutadania
"democràcia intercultural"***

Font: Pla per a la Immigració i la Ciutadania. Diputació de Barcelona, 2002

DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES SOBRE LA IMMIGRACIÓ AL PRAT

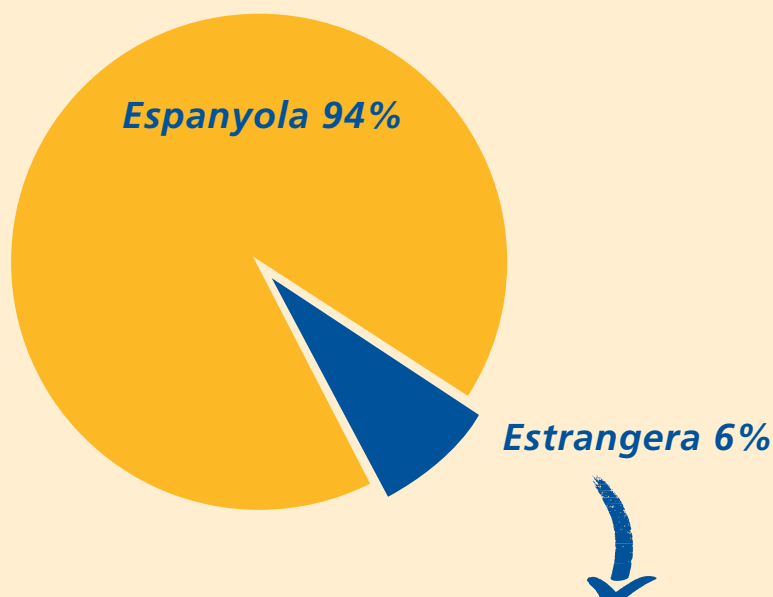
Segons dades facilitades pel padró municipal d'habitants, en data 1 de gener de 2004, tancades l'1 d'abril del mateix any, al Prat hi ha 3.778 habitants amb nacionalitat estrangera. Aquesta població representa el 6% de la població total del municipi.

- El 41,4% d'aquests ciutadans té nacionalitat d'algun país d'Amèrica Central o del Sud i el 38,6% d'algun país africà.

Menor presència, tot i que significativa, tenen els ciutadans nacionalitzats en algun país europeu, ja sigui aquest comunitari (6,4%) o no comunitari (9,1%), així com dels països asiàtics (4,3%).

- Per països, les nacionalitats estrangeres amb una presència més important al Prat corresponen a Marroc (1.359 ciutadans empadronats) i Xile (608 ciutadans).

Nacionalitat de la població del Prat, 2004

Grups de nacionalitats	Nombre	% respecte el total de la població estrangera	% respecte el total de la població general
Resta de la Unió Europea	241	6,4%	0,4%
Resta d'Europa no comunitària	343	9,1%	0,5%
Àfrica	1.458	38,6%	2,3%
Amèrica del Nord	4	0,1%	0,0%
Amèrica Central i del Sud	1.563	41,4%	2,5%
Àsia	163	4,3%	0,3%
Austràlia	1	0,0%	0,0%
Altres (en tràmit)	5	0,1%	0,0%
Total nacionalitats estrangeres	3.778	100%	6,0%

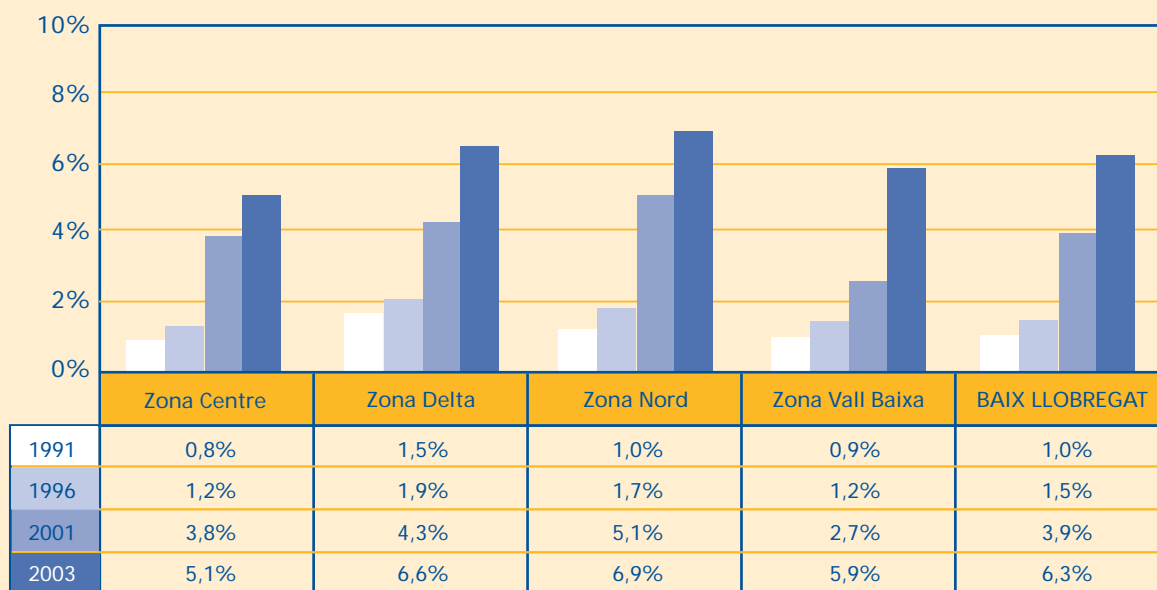
Les dades comparatives mostren com la població amb nacionalitat estrangera ha crescut de forma significativa en els darrers anys, tant en termes absoluts com relatius. Així, entre el 1991 i el 2004 la població estrangera del Prat s'ha multiplicat per 6,5, passant de 585 ciutadans/es estrangers/es empadronats/des a 3.778.

- Si l'any 1991 els nacionals d'altres països representaven tan sols el 0,9% de la població total del municipi, l'any 2004 aquesta proporció augmenta fins el 6%.

Aquest creixement de població amb nacionalitat estrangera és un símptoma evident d'un procés de diversificació social que té, en l'arribada de persones i famílies procedents d'altres països del món, un dels seus principals components. **No es tracta, lògicament, d'un procés exclusiu del Prat, sinó de dimensions globals i que en l'entorn metropolità i comarcal segueix una tendència similar.**

- L'any 1991 els ciutadans/es estrangers/es empadronats en els municipis del Baix Llobregat representaven l'1% de la població total de la comarca. L'any 2003, aquesta proporció és del 6,3%. L'any 2003 hi ha 45.666 persones ciutadans/es amb nacionalitat estrangera empadronades al Baix Llobregat. Probablement, en data d'avui aquesta proporció hagi augmentat però no ha estat possible obtenir dades més actuals.
- L'any 2003, els municipis amb una major proporció de ciutadans/es estrangers/es són Castelldefels (14,9%), Martorell (10,7%), Sant Just Desvern (8,8%) i Cornellà (8,8%). El Prat, l'any 2003, presentava una taxa del 4,9%.

Nacionalitat de la població del Prat, 2004

* Municipis de les zones:

- Zona Centre: Corbera de Llobregat, Cervelló, Vallirana, Torrelles de Llobregat, Begues, Sant Climent de Llobregat
- Zona Delta: Sant Boi de Llobregat, Viladecans, Gavà, Castelldefels, El Prat de Llobregat
- Zona nord: Martorell, Olesa de Montserrat, Esparraguera, Abrera, Castellví de Rosanes, Sant Esteve Sesrovires, Collbató
- Zona Vall baixa: Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Feliu de Llobregat, Molins de Rei, El Papiol, Santa Coloma de Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Pallejà, Sant Andreu de la Barca.

Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat (1991, 1996, 2001) i Instituto Nacional de Estadística(INE) (2003) a partir de dades padronals. Elaboració pròpia.

A l'hora d'aproximar-nos a la població estrangera, a banda de la nacionalitat, és important tenir en compte també la variable país de naixement. Així, trobem que al Prat hi ha 4.561 ciutadans/es nascuts/des a

l'estranger, representant el 7,2% de la població total del municipi.

- Com es pot comprovar, també el nombre de nascuts/des a l'estranger ha anat en augment en els darrers anys.

Habitants del Prat amb nacionalitat estrangera i habitants nascuts a l'estranger

Any	Població total	Habitants amb nacionalitat estrangera		Habitants nascuts a l'estranger	
		Nombre	% respecte la població total	Nombre	% respecte la població total
1991	64.321	585	0,9%	1.017	1,6%
1996	63.255	683	1,1%	1.426	2,3%
2001	61.818	1.846	3,0%	2.636	4,3%
2002	63.121	2.234	3,5%	3.025	4,8%
2003	63.241	3.090	4,9%	3.872	6,1%
2004	63.338	3.778	6,0%	4.561	7,2%

Fonts: 1991 i 2001, censos de població (Institut d'Estadística de Catalunya); 1996, renovació padronal (Institut d'Estadística de Catalunya); 2002 padró municipal d'habitants del Prat de Llobregat (dades referents a l'1 de gener, tancades el 15 d'abril); 2003 padró municipal d'habitants del Prat de Llobregat (dades referents a l'1 de gener de 2003, tancades el 15 d'agost); 2004 padró municipal d'habitants del Prat de Llobregat (dades referents a l'1 de gener, tancades l'1 d'abril).

Relacionant l'edat i el sexe de la població total, de la població amb nacionalitat espanyola i de la població estrangera del Prat poden extreure's les següents conclusions:

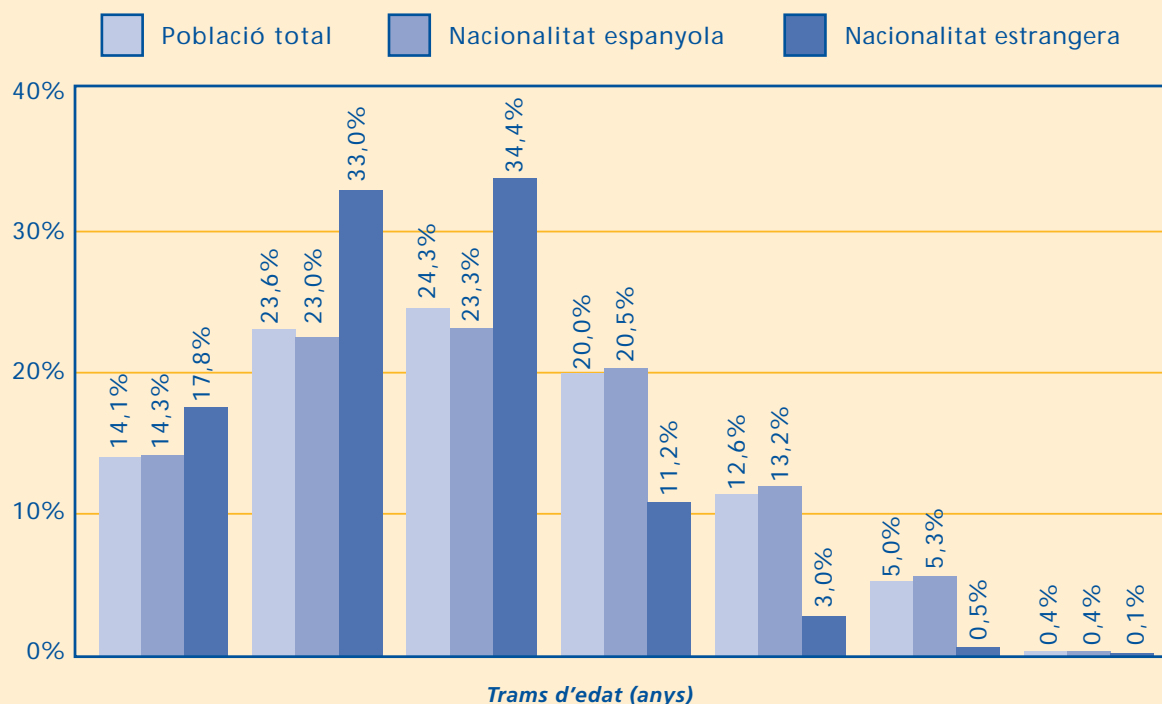
Pel que fa a l'edat:

- Atenent a la distribució per edat, podríem qualificar la **població total del Prat com una població madura que està experimentant un procés d'envelliment**. En ella, s'observa un clar dèficit de població jove, un clar protagonisme de les edats madures i un lleuger superàvit de les més velles. Aquesta tendència és especialment evident entre els habitants amb nacionalitat espanyola.
 - El 14,1% del total d'habitants del Prat té entre 0 i 14 anys, el 23,6% entre 15 i 29, el 44,3% entre 30 i 59 anys, i el 18% més de 60 anys.
 - Entre els i les habitants del Prat amb nacionalitat espanyola, el 14,1% té

entre 0 i 14 anys, el 23% entre 15 i 29, el 43,8% entre 30 i 59, i el 18,9% més de 60 anys.

- Per contra, la població estrangera segueix un **model de població jove, en la que el major nombre d'efectius corresponen a les edats joves i madures-joves, i el nombre de persones grans és pràcticament inexistent**.
 - Entre la població estrangera, el 17,8% són menors de 14 anys, el 33,0% tenen entre 15 i 29 anys, el 45,6% entre 30 i 59 anys, i el 3,6% més de 60 anys.
- D'aquesta manera, doncs, es pot afirmar que la **població immigrada d'origen estranger està contribuint a desintensificar el procés d'envelliment demogràfic**.

Distribució per edat de la població total, de la població amb nacionalitat espanyola i de la població amb nacionalitat estrangera del Prat, 2004

* Dades referents a l'1 de gener de 2004, tancades l'1 d'abril.
Font: Padró municipal d'habitants del Prat de Llobregat.

Habitants del Prat amb nacionalitat estrangera i habitants nascuts a l'estranger

Nacionalitat		Total**	Distribució per trams d'edat						
			0 a 14 anys	15 a 29 anys	30 a 44 anys	45 a 59 anys	60 a 74 anys	75 a 89 anys	90 i més anys
Espanya	Nombre	58.777	8.410	13.548	13.718	12.020	7.731	3.105	245
	Percentatge	100%	14,3%	23,0%	23,3%	20,5%	13,2%	5,3%	0,4%
Resta d'Europa comunitària	Nombre	241	22	82	87	33	12	3	2
	Percentatge	100%	9,1%	34,0%	36,1%	13,7%	5,0%	1,2%	0,8%
Europa no comunitària	Nombre	343	61	149	107	25	1	0	0
	Percentatge	100%	17,8%	43,4%	31,2%	7,3%	0,3%	0,0%	0,0%
Marroc	Nombre	1.359	265	481	433	134	44	2	0
	Percentatge	100%	19,5%	35,4%	31,9%	9,9%	3,2%	0,1%	0,0%
Resta d'Àfrica	Nombre	99	9	32	43	11	4	0	0
	Percentatge	100%	9,1%	32,3%	43,4%	11,1%	4,0%	0,0%	0,0%
Amèrica del Nord	Nombre	4	0	0	2	2	0	0	0
Amèrica Central	Nombre	146	14	52	58	9	12	1	0
	Percentatge	100%	9,6%	35,6%	39,7%	6,2%	8,2%	0,7%	0,0%
Xile	Nombre	608	127	164	214	82	16	5	0
	Percentatge	100%	20,9%	27,0%	35,2%	13,5%	2,6%	0,8%	0,0%
Resta d'Amèrica del Sud	Nombre	809	137	241	294	116	16	5	0
	Percentatge	100%	16,9%	29,8%	36,3%	14,3%	2,0%	0,6%	0,0%
Àsia	Nombre	163	32	44	61	13	10	3	0
	Percentatge	100%	19,6%	27,0%	37,4%	8,0%	6,1%	1,8%	0,0%
Austràlia	Nombre	1	0	0	1	0	0	0	0
Altres (en tràmit)	Nombre	5	5	0	0	0	0	0	0
Total població estrangera	Nombre	3.778	672	1.245	1.300	425	115	19	2
	Percentatge	100%	17,8%	33,0%	34,4%	11,2%	3,0%	0,5%	0,1%
Total	Nombre	63.338	8.939	14.942	15.408	12.670	7.963	3.166	250
	Percentatge	100%	14,1%	23,6%	24,3%	20,0%	12,6%	5,0%	0,4%

* Dades referents a l'1 de gener de 2004, tancades l'1 d'abril.

** Percentatges calculats només per a aquelles nacionalitats amb més de 100 habitants, excepte pel cas de la resta d'Àfrica (99).

Font: Padró municipal d'habitants del Prat de Llobregat.

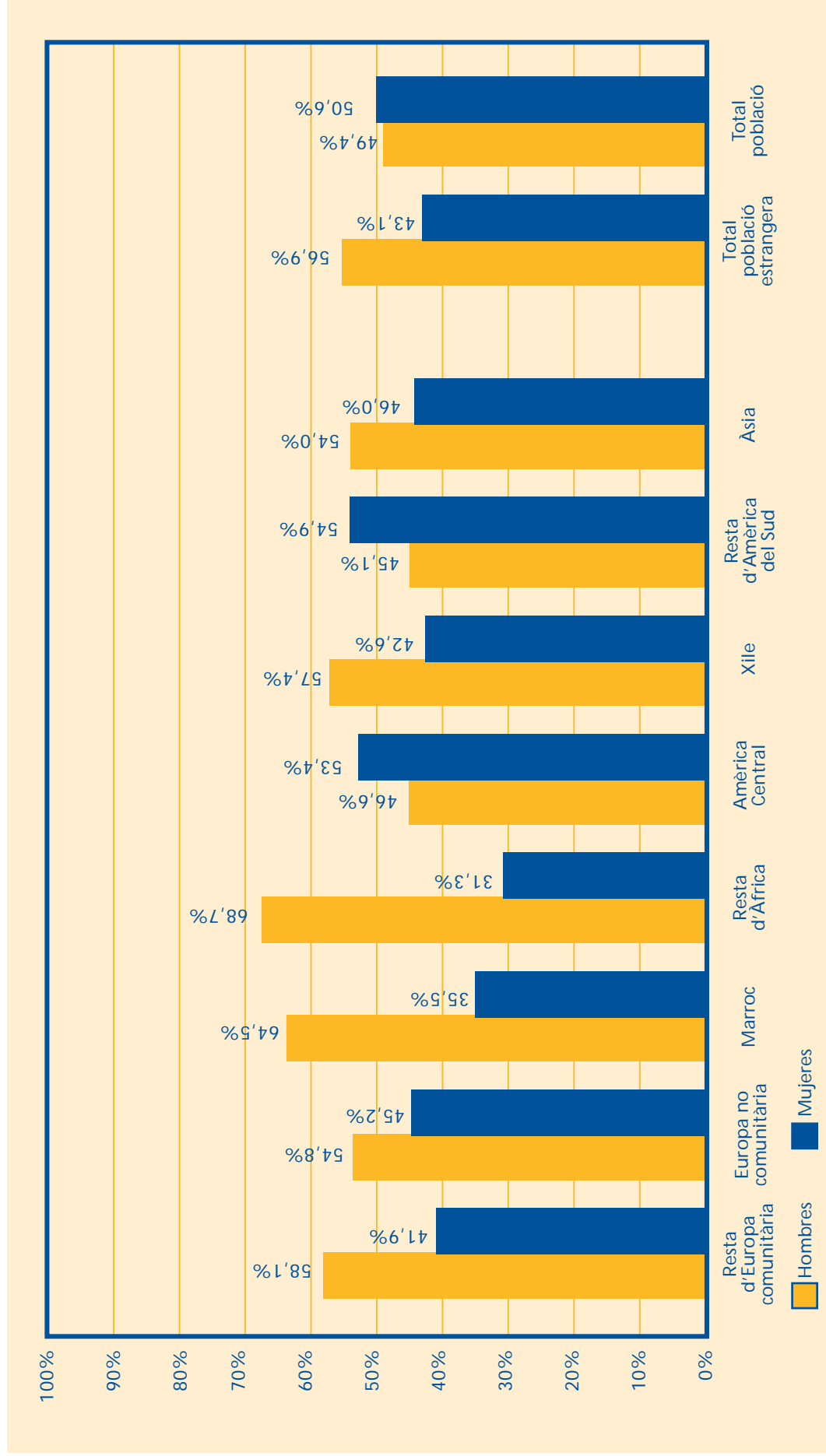
Pel que fa al sexe:

- **Entre el total de població estrangera del Prat hi ha una proporció més gran d'homes que de dones** Així, dels 3.778 habitants amb nacionalitat estrangera residents al Prat, el 56,9% són homes i el 43,1% són dones, amb una relació de 1,3 homes per cada dona i de 0,8 dones per cada home.
- **Aquesta dada general amaga diferències importants quan atenem a la distribució per sexes dels ciutadans estrangers per països o grups de països.**
 - La majoria de les nacionalitats estrangeres presenten una major proporció

d'homes que de dones: nacionalitats de països comunitaris (58,1%), d'Europa no comunitària (54,8%), Marroc (64,5%), nacionalitats d'altres països d'Àfrica (68,7%), Xile (57,4%) i nacionalitats d'Àsia (54%).

- Les nacionalitats de l'Amèrica Central (53,4%) i del Sud (54,9%), descomptant Xile, en canvi, presenten una major proporció de dones que d'homes.
- Aquestes diferències es deuen a les diferents estratègies d'assentament que tenen les cultures i que hauran de tenir-se en compte en el plantejament del model d'incorporació i les mesures del Pla.

Distribució per sexe de la població amb nacionalitat estrangera del Prat, 2004

* Dades referents a l'1 de gener de 2004, tancades l'1 d'abril.

** Percentatges calculats només per a aquelles nacionalitats amb més de 100 habitants, excepte pel cas de la resta d'Àfrica (99).
 Font: Padró municipal d'habitants del Prat de Llobregat.

LA PROPOSTA D'ACCIÓ

Els principis

El Pla local per una Nova Ciutadania i Immigració es fonamenta en els principis següents, que orienten el conjunt de línies estratègiques i accions descrites.

- ***Respecte als drets humans entre totes les persones i col·lectius, i per a totes les persones i col·lectius (igualtat)***

El Pla defensa la igualtat de totes les persones davant la llei i també la igualtat de drets, deures i oportunitats.

Una bona administració de la ciutat exigeix respecte dels drets humans, dret a l'educació, dret a la cultura, dret a la religió, entre altres.

Tota persona té drets i deures envers la seva comunitat. En l'exercici dels seus drets i en el gaudi de les llibertats, les persones han de satisfer les justes exigències de l'ètica, dels valors cívics i de la convivència, i seguir les normatives establertes per les lleis.

- ***Defensa del valors de la democràcia formal. Respecte a l'Estat de dret i als seus mecanismes de funcionament (convivència)***

La convivència pacífica ha mostrat al llarg de la història que és un dels principals condicionants del desenvolupament social, cultural i econòmic de les societats. En un previsible escenari de futur, caracteritzat per la presència en la ciutat d'un conglomerat de cultures, religions i creences diverses, cal garantir un marc normatiu i axiològic que faciliti la convivència i permeti gestionar des de la pau els conflictes inherents al fet de conviure en la diversitat.

La convivència es basa en l'existència d'un Estat regulador, aconfessional, sancionat per la Constitució, que es fonamenta en la primacia dels drets individuals sobre els col·lectius i en el respecte a la pluralitat d'opcions i projectes, personals i col·lectius, sempre que no atemptin contra aquest principi.

- ***Integració i convivència de les diferents aportacions culturals, amb el manteniment dels aspectes bàsics de la cultura de la societat receptora (diversitat)***

L'acceptació de la convivència i l'intercanvi actiu entre les diverses cultures presents a

la ciutat és el referent mitjançant el qual s'articulen les propostes d'integració de les persones immigrants. Cal respectar en tot moment la seva diversitat cultural i reconèixer-la, sempre que no atempti contra l'exercici dels drets individual. Això suposa un rebuig decidit a qualsevol tipus de discriminació i també la promoció del respecte mutu entre persones que provenen de diferents cultures i llocs d'origen, per construir entre tots una nova ciutadania més oberta i plural.

El Pla local d'immigració i diversitat es fonamenta en els principis següents, que orienten el conjunt de línies estratègiques i accions descrites.

- ***Treball per la cohesió social de la ciutat i la inclusió de la població més desafavorida (cohesió social)***

La cohesió social, entesa com la vinculació dels membres d'una col·lectivitat entre si i com a grup, és un altre dels condicionants principals per tal de garantir el benestar de la societat. El compromís amb la nostra identitat és un dels factors de cohesió.

- ***Normalització***

L'objectiu bàsic del Pla és donar resposta als reptes que plantegen els nous processos migratoris a la ciutat en el marc dels serveis existents, sense crear, en principi, estructures paral·leles ni circuits diferenciats en funció de l'origen o la nacionalitat dels ciutadans/es. Aquesta normalització s'ha d'estendre també a l'enfocament dels problemes (que s'ha de fer amb independència de colors o "races"), així com al discurs polític institucional i a les polítiques de comunicació, que han d'apropar a la ciutadania els valors de la convivència intercultural.

- ***Foment de la gestió cooperativa i participada entre els diferents col·lectius socials (participació)***

La participació del conjunt dels actors socials és un eix indiscutible en el desenvolupament del Pla. El lideratge municipal ha d'anar acompanyat del diàleg i la col·laboració de les diverses organitzacions socials que treballen directament o indirectament per a la integració de les persones nouvingudes, fent especial èmfasi en aquelles que treballen conjuntament amb persones immigrades. La participació ciutadana és una de les vies

principals per aconseguir l'èxit del Pla i un dels principals motors que ha de permetre gestionar el canvi en la diversitat.

• **Consens social i polític**

L'entorn de fort impacte dels processos migratoris actuals i els canvis en les normatives en l'àmbit supralocal aconsellen actuar des de les posicions de màxim consens per tal de fer possible els objectius del Pla. El consens ha de tenir un caràcter polític, però també ciutadà, entre el conjunt d'organitzacions civils i la ciutadania. La corresponsabilitat i la implicació de tots aquests actors ha de ser, també, un element inherent al consens.

• **Temporalitat**

La integració de les persones immigrades és una aposta de futur que no es pot resoldre en un dia. Malgrat que defensa la màxima celeritat en les actuacions, el Pla es

configura com un procés a mig i llarg termini, que s'haurà d'anar actualitzant periòdicament i s'haurà d'adaptar a la realitat en cada moment. Les aproximacions preventives i la previsió de futur en són els elements essencials. Per això cal observar la realitat i preveure els canvis socials que permeten a la ciutat dotar-se dels recursos tècnics, humans i econòmics per afrontar-los.

• **Transversalitat**

El marc global que planteja el Pla obliga a establir la transversalitat com un eix de coherència del conjunt de les actuacions. La integració de les persones nouvingudes s'ha de produir en tots els àmbits de la vida ciutadana, i això requereix un treball coordinat i transversal entre les diferents àrees municipals i la resta d'operadors implicats.

Els principis del Pla

- Respecte als drets humans entre totes les persones i col·lectius, i per a totes les persones i col·lectius (igualtat)
- Defensa dels valors de la democràcia formal. Respecte a l'Estat de dret i als seus mecanismes de funcionament (convivència)
- Integració i convivència entre les diferents aportacions culturals, amb el manteniment dels aspectes bàsics de la cultura de la societat receptora (diversitat)
- Treball per a la cohesió social de la ciutat i la inclusió de la població més desafavorida (cohesió social)
- Normalització
- Foment de la gestió cooperativa i participada entre els diferents col·lectius socials (participació)
- Temporalitat
- Transversalitat

Els eixos estratègics

EIX 1:

PROMOCIÓ I DEFENSA DE LA CULTURA DE LA DIVERSITAT COM A EINA NECESÀRIA PER CONSTRUIR EL CONCEPTE COMPARTIT DE NOVA CIUTADANIA

Per tal que un discurs sigui integrador ha de partir d'un concepte general que inclogui tots els ciutadans i ciutadanes, independentment del seu origen i del temps d'assentament al nostre país.

El concepte de **ciutadania**, entesa com una condició que ostenten els qui pertanyen a una comunitat política erigida en Estat, expressa el vincle existent entre l'Estat i els seus membres.

Actualment, la Llei d'estrangeria nega aquesta ciutadania de ple dret a un bon nombre de persones estrangeres. No obstant això, quan es tracta de generar un discurs que afavoreixi la cohesió i la convivència entre les diferents persones, considerem que el concepte de ciutadania es clau, perquè ens permetrà no discriminar i ens ajudarà a avançar cap a una societat on la diversitat és coneguda, reconeguda i acceptada com un fet normal a les nostres ciutats.

Per això, en la construcció col·lectiva d'un discurs integrador, és a dir, en el procés de construir una concepció plural i diversa de ciutat, hem optat per parlar sempre de ciutadans i ciutadanes i, per tant, per defugir dicotomies que discriminen entre "ells" i nosaltres", "autòctons i immigrants", o bé referències estigmatitzadores de col·lectius en concret.

Cal dir que el concepte de ciutadania conté dos conceptes complementaris. Tots els ciutadans i ciutadanes tenen drets i deures:

dret a la dignitat i a la llibertat individual, i deures respecte a la comunitat a què pertanyen. Darrerament, els nous fluxos migratoris plantegen molts interrogants al concepte de ciutadania. Com hem dit, la legislació exclou les persones estrangeres d'aquests drets; però també, a la pràctica, ens trobem amb ciutadans i ciutadanes considerats de diverses categories, segons quin sigui el seu país d'origen, l'estatus econòmic, etc.

En la construcció d'aquesta ciutadania diversa, hi entren diferents elements que convé recordar i tenir en compte quan es gestiona el fet migratori.

En primer lloc, hem de distingir **la construcció de la identitat individual i la construcció de la identitat col·lectiva**.

Respecte a la identitat individual, hem de dir que és lliure, personal i diversa. La construcció de la identitat és dinàmica i no implica perdre els orígens, sinó incorporar de manera progressiva nous conceptes, símbols, valors i maneres de fer. Entenem l'evolució de la identitat de cadascú com un procés que va sumant i es va enriquint a partir de noves vivències i coneixements.

Quant a la identitat col·lectiva, és important ressaltar que la gestió per a una nova ciutadania, des del món local, ha d'anar enfocada, principalment, cap a la consecució d'una identitat col·lectiva com a pratençs i pratenques que suposaria compartir sentiments de pertinença a una ciutat que sentim nostra, una ciutat que coneixem i que volem conèixer cada dia més, en la qual compartim espais i activitats, i on establim vincles personals i afectius importants.

Arribats a aquest punt, pensem que el treball per a una nova ciutadania ha de preveure l'equilibri entre allò que és compartit (és a dir, els factors de convergència i de trobada entre els diferents ciutadans i ciutadanes, entres les diferents cultures i formes de fer) i allò que pertany a la identitat personal i a la de col·lectius culturals específics, i que necessiten expressar en els seus espais concrets i en uns moments determinats.

Uns altres aspectes clau per avançar cap a la incorporació normalitzada de la diversitat a les nostres ciutats són el **coneixement, la informació i la formació**.

En efecte, molts dels prejudicis i tòpics que estan relacionats amb el fet migratori podrien ser superats amb una bona informació i un coneixement rigorós de la realitat de la nostra diversitat. En aquest sentit, el Pla hauria de promoure, **d'una banda, la curiositat i l'interès** dels nostres ciutadans i ciutadanes per conèixer els canvis socials que s'estan produint i, de l'altra, hauria de **proporcionar la informació** necessària per anar comprenent cada dia més la naturalesa d'aquests canvis i superar algunes percepcions errònies que es basen en el desconeixement. En síntesi, la promoció d'un discurs integrador es basa en un treball constant de formació i informació, adreçat a tots els ciutadans i ciutadanes del Prat.

Més enllà del concepte de coneixement trobem el de **reconeixement**.

El reconeixement de la diversitat consisteix a admetre l'existència i la legitimitat de les diferents cultures. Es basa en una actitud de consideració, en el sentit de respectar els drets, les conveniències o la manera d'ésser dels altres, sempre que aquestes cultures diferents respectin les normes col·lectivament acceptades de convivència i de veïnatge.

Finalment, un aspecte molt potent en la promoció d'un discurs integrador és facilitar l'establiment de **vincles afectius entre persones** de diferents cultures. Dins del concepte de ciutadania, el ciutadà o ciutadana individual, la persona, pren un paper rellevant per damunt d'altres conceptes que poden esdevenir poc rigorosos, com ara, com hem dit, el d'immigrant. Sobre la persona o les persones s'apuntala la construcció d'aquesta

identitat col·lectiva que és essencial per sentir-nos ciutadans d'un indret.

D'altra banda, en la construcció del sentiment de pertinença a un grup social o a un país, hi juguen un paper molt important els sentiments i els vincles afectius que ens hi lliguen.

Així, experts en lingüística assenyalen com a factor essencial en l'aprenentatge de la llengua, el sentiment positiu cap aquesta.

Per tot això, un discurs integrador **facilitarà** la relació entre les persones, **potenciarà l'empatia** - posar-nos en el lloc dels altres-, i **donarà oportunitats** per trobar aspectes de convergència i de comunitat d'interessos a partir dels quals establir intercanvis i coneixements mutus.

Així, la cultura del **diàleg**, entesa com un hàbit del dia a dia i també com una forma d'actuar en la promoció d'un discurs integrador, esdevé cabdal.

El diàleg, la mediació i totes aquelles formes que contribueixen a acostar-nos més els uns als altres seran instruments útils per anar construint el concepte col·lectiu d'una nova ciutadania.

EIX 2:**PROMOCIÓ DE LA INTEGRACIÓ SOCIAL DE LES PERSONES NOUINGUDES**

La incorporació de nous ciutadans i ciutadanes, a través dels nous fluxos migratoris, fa que es transformi la realitat social de les ciutats.

Gestionar amb polítiques anticipatives aquests primers moments d'assentament de la població immigrada és decisiu per assegurar la cohesió i la convivència ciutadana,

I evitarem si més no, minimitzar- processos de segregació, marginació o conflicte, causats per les dificultats d'instal·lació, la manca d'informació i el desconeixement de l'entorn.

Les actuacions orientades a la gestió de la recepció, a l'acollida d'immigrants, han de ser, necessàriament, transitòries. Han de facilitar la incorporació normalitzada de la població immigrant en la societat de destinació, moment en què es considera que el procés de recepció i acollida finalitza.

No obstant, de fet, per diverses raons, la integració de persones immigrants no sempre es fàcil. L'experiència d'altres països amb més anys d'assentament de població immigrada ens diu que segones i terceres generacions poden quedar relativament aïllades i discriminades, quant a la inserció social.

És per aquesta raó que cal plantejar, també, polítiques proactives que vagin més enllà d'aquesta primera acollida i preveure accions que promoguin la plena integració social de persones que, tot i fer més anys que resideixen al nostre país, tenen dificultats d'integració per raó del seu país d'origen, llengua, costums o altres causes.

EIX 3:**ADAPTACIÓ DE L'ORGANITZACIÓ ALS CANVIS SOCIALS**

Un dels principis del Pla és la transversalitat. Aquesta s'entén com un treball del conjunt dels agents que operen en l'àmbit de la immigració, basat en el debat i el consens.

Aquesta opció es complexa -i més si tenim en compte l'opció que pren el Pla local del Prat, que és treballar per construir i divulgar el concepte de nova ciutadania plural a la nostra ciutat- ja que en l'àmbit de la immigració hi intervenen multiplicitat d'operadors. Per aquesta raó alguns experts parlen de plans polièdrics, en el sentit que les interrelacions, i per tant les accions, han de tenir en compte aquesta complexitat de punts de vista i donar respostes que s'allunyin de l'acció aïllada i puntual, i que -al contrari- integrin la pluralitat de punts de vista i d'opcions, tant polítiques com de professionals i de la ciutadania.

Així, l'Administració s'ha de dotar de sistemes organitzatius nous que permetin superar la tradicional estructura per àmbits especialitzats, per potenciar la convergència de diferents visions. A la vegada, les mateixes limitacions de l'Administració en l'abordatge dels problemes socials aconsellen impulsar models relacionals en els quals la participació de la ciutadania i de la societat civil esdevinguin imprescindibles a l'hora de gestionar els projectes.

Els sistemes transversals permeten rendibilitzar esforços, racionalitzar recursos i assolir una major eficiència en el treball.

El mateix concepte de transversalitat porta implícita la col·laboració interadministrativa en la resolució dels reptes que planteja la nova immigració. Actualment, les diverses administracions estan treballant sobre problemes comuns. La racionalitat en la planificació dels recursos i en la col·laboració conjunta permetrà aconseguir un major impacte de les actuacions.

Eix 1, objectius i línies d'actuació

EIX 1: PROMOCIÓ I DEFENSA DE LA CULTURA DE LA DIVERSITAT

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1.1

Positivar els processos migratoris que ara s'estan produint (amb el conseqüent augment de la diversitat social), tenint en compte la dimensió estructural del fenomen i la importància de la immigració en la construcció històrica de la societat pratenca.

Línies d'actuació

- Revisió de les polítiques de comunicació i sensibilització, sectorials i generals, en el sentit d'introduir i normalitzar la diversitat i el fet migratori.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1.2

Assegurar l'existència d'òrgans i mecanismes de participació i relació amb la ciutadania que permetin la construcció continuada del consens imprescindible per redefinir els models de convivència. Promoure un discurs integrador que afavoreixi i fomenti la participació social de les persones nouvingudes, a partir de les associacions ja existents o d'altres de nova creació.

Línies d'actuació

- Impulsar la Taula per a una Nova Ciutadania
- Introduir, en el model de participació de ciutat actual, els valors i les actituds necessaris que afavoreixin una bona incorporació de les persones nouvingudes.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1.3

Desenvolupar eines que facilitin l'entesa i redueixin els conflictes que puguin derivar-se de la convivència en la diversitat.

Línies d'actuació

- Promoure la cultura del diàleg i de la mediació davant dels conflictes.
- Actuar de forma coordinada i procurant el consens davant de noves situacions que vagin sorgint.

Eix 2, objectius i línies d'actuació

EIX 2: PROMOCIÓ DE LA INTEGRACIÓ SOCIAL DE LES PERSONES NOUINGUDES

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2.1

Facilitar l'accés de la població immigrada al conjunt dels recursos i serveis de la societat d'acollida.

Línies d'actuació

- Desenvolupar un programa d'acollida que tingui en compte els conceptes, els principis i els valors del Pla, i que incorpori el treball conjunt amb tots els serveis que atenen/treballen amb població nouvinguda.
- Promoure iniciatives per facilitar l'accés a recursos i equipaments als nouvinguts

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2.2

Aconseguir una bona integració dels infants, adolescents i joves immigrants, dins dels marcs escolars i en els equipaments i recursos normalitzats de la ciutat

Línies d'actuació

- Revisar els processos de matriculació als centres docents per tal de millorar aspectes que facilitin la plena integració dels alumnes.
- Desenvolupar, conjuntament amb altres agents del territori, accions compensatòries que assegurin la plena participació dels infants immigrants i les seves famílies en la dinàmica escolar.
- Promoure iniciatives per facilitar l'accés als recursos i equipaments als infants especialment als joves.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2.3

Promoure l'interès per les llengües del territori i afavorir el seu aprenentatge entre tota la població immigrada, a partir dels recursos disponibles.

Línies d'actuació

- Promoure l'aprenentatge i l'interès per les llengües del territori ..
- Promoure l'ús del català com a llengua vehicular amb les persones estrangeres.
- Garantir l'ensenyament de les llengües del territori a partir d'un treball en xarxa amb els centres de formació.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2.4

Facilitar l'accés a l'habitatge de la població immigrada i vetllar perquè no es produeixin situacions d'abús per part de propietaris/es i agents immobiliaris.

Línies d'actuació

- Introduir el diàleg i la intermediació en aquelles situacions d'ocupació d'habitatge que generen conflicte, tot fent complir la normativa vigent, tant per part de propietaris com de llogaters.
- Vetllar per el compliment de les condicions d'habitabilitat en el marc de les competències municipals.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2.5

Promoure la integració laboral, i vetllar perquè no es produeixi una desigualtat en l'accés al mercat de treball i en les condicions laborals en funció de la nacionalitat i/o el país d'origen dels treballadors/es.

Línies d'actuació

- Treballar per garantir l'accés als recursos i serveis formatius i ocupacionals, observant les demandes específiques del col·lectiu de persones estrangeres per tal de resoldre-les i/o donar-los curs, amb la coordinació d'altres agents del territori.
- Sensibilitzar els empresaris i informar-los pel que fa a la contractació de treballadors regulars i a la tramitació de contractes nous a treballadors estrangers.
- Donar suport als sindicats en tot el que es refereix a món laboral i estrangeria.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2.6

Promoure la integració activa i visible de les dones nouvingudes

Línies d'actuació

- Incorporar en cadascun dels projectes la visió i la presència de la diversitat de dones del Prat.

Eix 3, objectius i línies d'actuació

EIX 3: ADAPTACIÓ DE L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL ALS CANVIS SOCIALS

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3.1

Millorar el coneixement de la realitat social de la població del Prat en general, i de la població estrangera en particular, així com l'ús que aquesta fa dels serveis locals.

Línies d'actuació

- Conèixer, analitzar i valorar diferents aspectes que tinguin que veure amb la implantació de la població estrangera al Prat. Socialitzar i compartir aquest coneixement entre els diferents serveis municipals, amb la Taula i a nivell de ciutadania.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3.2

Estructurar sistemes operatius i models de treball de caràcter transversal, a fi de donar una resposta més lògica i eficient a necessitats que es plantegen simultàniament en diversos sectors d'acció municipal.

Línies d'actuació

- Donar a conèixer el model de gestió estratègica del Pla.
- Consolidar la metodologia de treball transversal per a la gestió de la diversitat .

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3.3

Repensar la dotació de recursos econòmics i humans de l'Ajuntament, en funció dels objectius del Pla.

Línies d'actuació

- Reforçar els programes normalitzats susceptibles de veure incrementada la demanda social per l'arribada dels nous fluxos migratoris.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3.4

Fomentar la cooperació i el treball en xarxa en les diferents administracions que desenvolupen les seves competències i accions en el territori.

Línies d'actuació

- Sumar esforços amb altres administracions en la revisió de serveis i prestacions.

EIXOS ESTRATÈGICS	OBJECTIUS ESTRATÈGICS
<p>1) PROMOCIÓ I DEFENSA DE LA CULTURA DE LA DIVERSITAT</p>	<p><i>Positivar els processos migratoris que ara s'estan produint (amb el conseqüent augment de la diversitat social), tenint en compte la dimensió estructural del fenomen i la importància de la immigració en la construcció històrica de la societat pratenca.</i></p> <p><i>Assegurar l'existència d'òrgans i mecanismes de participació i relació amb la ciutadania que permetin la construcció continuada del consens imprescindible per redefinir els models de convivència. Promoure un discurs integrador que afavoreixi i fomenti la participació social de les persones nouvingudes, a partir de les associacions ja existents o bé d'altres de nova creació.</i></p> <p><i>Desenvolupar eines que facilitin l'entesa i redueixin els conflictes que puguin derivarse de la convivència en la diversitat.</i></p>
<p>2) PROMOCIÓ DE LA INTEGRACIÓ SOCIAL DE LES PERSONES NOUINGUDES</p>	<p><i>Facilitar l'accés de la població immigrada al conjunt dels recursos i serveis de la societat d'acollida.</i></p> <p><i>Aconseguir una bona integració dels infants, adolescents i joves immigrants dins dels marcs escolars i en els equipaments i recursos normalitzats de la ciutat.</i></p> <p><i>Promoure l'aprenentatge i l'interès per les llengües del territori entre tota la població immigrada, a partir dels recursos disponibles</i></p> <p><i>Facilitar l'accés a l'habitatge, i vetllar perquè no es produeixin situacions d'abús vers la població immigrada per part de propietaris/es i agents immobiliaris.</i></p> <p><i>Promoure la integració laboral, i vetllar perquè no es produeixi una desigualtat en l'accés al mercat de treball i en les condicions laborals en funció de la nacionalitat i/o el país d'origen dels treballadors/es.</i></p> <p><i>Promoure la integració activa i visible de la diversitat de les dones del Prat.</i></p>
<p>3) ADAPTACIÓ DE L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL ALS CANVIS SOCIALS</p>	<p><i>Millorar el coneixement de la realitat social, de la població del Prat en general i de la població estrangera en particular, així com l'ús que aquesta fa dels serveis locals.</i></p> <p><i>Estructurar sistemes operatius i models de treball de caràcter transversal a fi de donar una resposta més lògica i eficient a necessitats que es plantegen simultàniament en diversos sectors d'acció municipal.</i></p> <p><i>Repensar la dotació de recursos econòmics i humans de l'Ajuntament en funció dels objectius del Pla.</i></p> <p><i>Fomentar la cooperació entre les diferents administracions que desenvolupen les seves competències / accions en el territori.</i></p>

LÍNIES D'ACTUACIÓ

Revisió de les polítiques de comunicació i sensibilització, sectorials i generals, en el sentit d'introduir i normalitzar la diversitat i el fet migratori.

Impulsar la Taula per una Nova Ciutadania

Introduir, en el model de participació de ciutat actual, els valors i les actituds necessàries que permetin una bona incorporació a les persones nouvingudes.

Promoure la cultura del diàleg i de la mediació davant dels conflictes.

Actuar de forma coordinada procurant el consens davant de noves situacions que vagin sorgint.

Desenvolupar un programa d'acollida que tingui en compte els conceptes, els principis i els valors del Pla, i que incorpori el treball amb tots els serveis que atenen / treballen amb població immigrada.

Promoure iniciatives per facilitar l'accés a recursos i equipaments als nouvinguts

Revisar els processos de matriculació en els centres docents per tal de millorar aspectes que facilitin la plena integració dels alumnes.

Desenvolupar conjuntament amb els altres agents del territori accions compensatòries que assegurin la plena participació dels infants immigrants i les seves famílies en la dinàmica escolar

Promoure iniciatives per facilitar l'accés a recursos i equipaments als infants, i especialment als joves.

Promoure l'aprenentatge i l'interès per l'aprenentatge de les llengües del territori.

Promoure l'ús del català com a llengua vehicular amb les persones estrangeres

Garantir l'ensenyament de les llengües del territori a partir d'un treball en xarxa amb els centres de formació.

Vetllar pel compliment de les condicions d'habitabilitat en el marc de les competències municipals.

Introduir el diàleg i la intermediació en aquelles situacions d'ocupació d'habitatge, i fer complir la normativa vigent tant als propietaris com als llogaters.

Treballar per garantir l'accés als recursos i serveis formatius i ocupacionals, observar les demandes específiques del col·lectiu de persones estrangeres per tal de resoldre-les i/o donar-los curs amb la coordinació d'altres agents del territori.

Sensibilitzar i informar els empresaris envers la contractació de treballadors regulars i la tramitació de contractes de nous treballadors estrangers.

Donar suport als sindicats en tot el que es refereix a món laboral i estrangeria.

Incorporar en cadascun dels projectes la visió i la presència de la diversitat de dones del municipi.

Conèixer, analitzar i valorar diferents aspectes que tinguin que veure amb la implantació de la població estrangera al Prat. Socialitzar i compartir aquest coneixement entre els diferents serveis municipals, amb la Taula i a nivell de ciutadania.

Incorporar el model de gestió estratègica del Pla.

Consolidar la metodologia de treball transversal per a la gestió de la diversitat.

Reforçar els programes normalitzats susceptibles de veure incrementada la demanda social a causa de l'arribada dels nous fluxos migratoris.

Sumar esforços amb altres administracions en la revisió de serveis i prestacions.

CRÈDITS

Direcció político-tècnica (2003-2007)

Antonio Rodés
(*Tinent Alcalde coordinador de l'Àrea d'Acció Social*)
Assumpta Lecha
(*Directora de l'Àrea d'Acció Social*)
Montserrat Rossell
(*Cap de la Secció de Programes*)

Elaboració

Montserrat Rossell

Comissió Transversal (2002-03)

Àrea de Serveis a la Persona
Assumpta Lecha
Montserrat Rossell
Rafa Milán
Fina Rifa
Marisa Arumí
Cati Chamorro
Xavier Garriga
Mercè Páramo
Antonio Garrido

Àrea de Promoció Econòmica
Xavier Solé
Noní Ramis

Àrea de Seguretat Ciutadana i Via Pública
Teresa Carrasco

Àrea d'Urbanisme i Medi Ambient
Carles Prieto
Núria Pedrals

Àrea d'Economia i Organització
Xavier Luengo
Sole Esbrí
Isabel Camon

Premsa i Comunicació
Dolors Pérez

Taula per Una Nova Ciutadania: Comissió (2004)

AMPA CEIP Bernat Metge
Zaide Rafa Forte

AMPA CEIP Galileo Galilei
Maria Esteban

AMPA Col·legi de la Seda
Eugenia Blanco

AMPA IES Baldiri Aguilera
Juan Molina

AMPA IES Illa de Banyuls
Expiración Espinosa

AMPA IES Ribera Baixa
Loli Blanco

Associació Cultural Islàmica BNO HARIZA
Mohamed Misradi
Josep Giménez

Associació Portes Obertes
Redouan Bounouar

AV La Barceloneta
José Luis Davía

AV La Granja
Robert Viard

Av Sant Cosme i Sant Damià
Maria Godoy
Ana Fernández

AV Sant Jordi Ribera Baixa
Joan Antía

CEIP Joan Maragall
Santos Marco

Centre d'Esplai Sant Jordi
Neus Fernández

Centre de Promoció Social Francesc Palau
Carme Ibáñez
Xavier Ibern
Irene Hidalgo

Centre de Normalització Lingüística
Alicia Company

CITE/CCOO
José María Ginés

Col·legi Mare de Deu del Carme
Dolors Cuevas
Isabel Álvarez

Comitè de Solidaritat amb els Pobles del Perú
Enric Pallarès

CEIP Educació compensatòria
Elisenda Domènech

Escola de Persones Adultes Terra Baixa
Antonia Camino
Àngels Bellvé

UNESCO
Pedro Ezcurra

Tinent d'alcalde coordinador de l'Àrea d'Acció Ciutadana
José Luis Olivera Acosta

Esquerra Republicana de Catalunya
Jordi Castillo

Iniciativa per Catalunya-Verds
Marga García

Partit Popular
Rafael Grande

Partit dels Socialistes de Catalunya
Mari Carmen Sánchez

Director de l'Àrea d'Acció Ciutadana
Ricard Montalbán Carbó

Altres col·laboracions:

Direcció política legislatura anys 1999/2003
Antonio Pedrero
(*Tinent Alcalde coordinador de l'Àrea de Serveis a la Persona*)

Àlex Eslava
(*Regidor de Solidaritat i Cooperació*)

Frederic Linares
(*Cap del Gabinet de l'Alcaldia*)

Col·laboracions tècniques
Ferran Adelantado. Consop.SCCL. Diagrama social

Suport tècnic del Consorci de Recursos per a la integració de la Diversitat. Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis.

